

Izšla vsak dan, ul. ob najslabši in prečnik, jutraj. — Uredništvo: ul. sv. Frančiška Avstrijske 20, 1. nadstropje. — Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. — Nepravilna pisma se ne sprejemajo, rokopolit se ne vlačijo. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. — Lastnik: koncesijar listu Edinosti. — Tisk: tiskarna Edinosti. — Naročnina: na mesec L. 3.—, pol leta L. 18.— in celo leto L. 38.—. — Telefon uredništva in uprave: 11-57.

# EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotnik. — Oglašje se računa po stroški ene kolone (72 rim.). — Oglašje trgovcev in obrtnikov po 20 stot.; osmrtnice, zabave, poslanice in vabila po 40 stot.; oglašje denarnih zavodov po 80 stot. Mali oglašji po 10 stot. beseda, enkrat na 1. — Oglašje sprejema uredništvo. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno uredništvu Edinosti. Uprava in uredništvo oddelke se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška 20.

## Wilsonov odgovor na zahtvo angleško-francosko noto.

Wilson proti londonski ponudbi in za sporazum med Jugoslavijo in Italijo.

RIM, 9. (S.) Evo besedila Wilsonovega odgovora na zahtevsko noto od 26. februarja: Predsednik želi izraziti svoje iskreno in pristransko zanimanje za odgovor francoskega in angleškega ministrskega predsednika, ki ga je prejel 27. februarja. Predsednik ugotavlja, da zadovoljenje njune neizpremenjene želje po dosegu pravične rešitve, v skladu z načeli mirovne konference in z zakonitimi, čeravno nasprotujočimi si težnjami italijanskega in jugoslovenskega naroda, po vplivanju na prizadevanja vladi, da spravi svoje želje v sklad z ameriškimi stališči. Predsednik je na vsak način presenetilo, da sta našla v izrazu njegove volje, da se pusti ureditve skupne meje v reškem okolju prostemu sporazumu med Italijo in Jugoslavijo, kakršnibodbi povod za nasvet, naj se umakne skupna spomenica od 9. decembra. Na to bi on ne mogel nikakor pristati. Spomenica je trezna in nepristranska razsodba po burni razpravi, ki je trajala mesece. Ta spomenica ni bila samo izmenjava misli, bila je izraz načel in ponovitve glavnih točk, na podlagi katerih se je dosegel sporazum. Tako se je dobila kratka vsebina teh točk sporazuma med francosko, angleško in ameriškimi vlado, in spomenica bi morala ostati, kakor je bilo namenjeno, podlaga za listino, ki predstavlja mnenje, ki je imajo te vlade. Kar se tiče skupne meje v reškem okolju, je predsednik upošteval željo obeh prizadetih držav po opustitvi načrta za svobodno reško državo, kakor je bilo določeno v spomenici od 9. dec. Če bi italijanska in srbsko-hrvatsko-slovenska vlada rajši opustili takimenovano vmesno državo s pretežno večino Jugoslovencov in se želeli izogniti ureditvi predlagane svobodne države iz Reke, kot ločene skupine ter poveriti državno oblast nad Reko zvezi narodov brez italijanskega in jugoslovenskega nadziranja, tedaj je vlada Združenih držav pripravljena sprejeti ta predlog kakor tudi prepuštili pod tem pogojem Italiji in Jugoslaviji določitev skupne meje. Ob tej priliki želi predsednik ponoviti, da bi prav rad odobril vzajemni sporazum med italijansko in jugoslovensko vlado, ki bi se dosegel nekakšno teritorialno ali drugimi koristimi kakor tretje države. Toda albansko vprašanje bi se ne smelo vključiti v posebna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo. Predsednik mora zopet poudariti, da ne more odobriti nobenega načrta, ki bi pripadalo Jugoslaviji ozemlje v severni Albaniji kot odškodnino za odgovor drugim krajem. Kar se tiče gospodarskih izhodov za Jugoslavijo v skadskem okolju, o katerih govori prejeta nota, želi predsednik opozoriti na spomenico od 9. decembra, kjer je primerno preskrbljeno za jugoslovenske potrebe.

Kar se tiče značaja in izvršljivosti londonske pogodbe, je predsednik vsled prejšnjih pripomb francoskega in angleškega ministrskega predsednika izjavil, da ne more najti v zahtevah vojaške strategije dovolj vzrokov za skrivanje tajnosti pred vlado, ki jo ozko zavezuje z državami, katere so podpisale londonsko pogodbo, v gigantski nalogi, da brani človeško svobodo, in na katere neomejeno in dragoceno politično pomoč se je računalo. Jena politika ameriške vlade, ki se je katala potom njegovega sodelovanja pri sklepanju mirovne konference, je obstojala v tem, da se ni smatrala za vezana s tajnimi pogodbami, katerih obstoj ji ni bil prej znan. Kjer se je določilo takih pogodb pravične in prijemljive, so bile Zedinjene države pripravljene spoštovati jih, toda francoski in angleški ministri ne bosta gotovo pričakovala, da vlada Združenih držav odobri izvršitev londonske pogodbe, če ni prepričana, da so ti pogoji popolnoma pravični in da dovoljujejo ohranitev mira in sprave v jugovzhodni Evropi.

Odločnost ameriškega pooblaščenca je obzhalja in je morda povzročila neprijetne, toda predsednik bi lahko spomnil na nekoliko slučajev odločitve razprav s strani vrhovnega sveta, ko sta francoski in angleški zastopnik branila stališče svojih vlad, in on je prepričan, da bi se bil prihranil čas in se preprečila nesporazumljenosti, če bi se bila ameriška vlada, preden so se določili in sporčili italijanski in jugoslovenski vladi definitivni sklepi, obveljala o dejstvu, da se nameravate francoska in angleška vlada precej oddaljiti od spomenice od 9. decembra.

Predsednik želi izjaviti ob zaključku, da se strinja s stališčem angleškega in francoskega ministrskega predsednika, da je hitra rešitev jadranskega vprašanja zelo nujna in važna, toda on ne more sprejeti kot pravičnega načrta, ki vključuje njegovo odgovornost za službo, da se ne doseže rešitve. Predsednik je tudi pristal na rešitve, ki ste jo Francoska in angleška vlada spoznali kot pravično v skupni spomenici od 9. decembra, in je odklonil odločitev nove rešitve, ki se je sestavila brez znanja in privolitve ameriške vlade, ki je bila neopremisljena za prizadevanja vladi, in ki je bila po njegovem mnenju v očitnem navzkrižju z načeli za katerih obrambo je Amerika vstopila v vojno. To svoje stališče je on dovoljno obrazložil v svoji noti od 10. februarja in izraza sedaj popolno zaupanje, da zavezniške države ne bodo smatrale za potrebno sklepati v zvezi, ki mu ameriška vlada, v skladu s svojimi ponovnimi izjavami, ne bi mogla slediti.

## Iz Jugoslavije.

Protičeva izjava.

LJUBLJANA, 8. (JDS) Na petkovni seji je sedanja opozicija s pomočjo republikanskega vodje Prodanovića razkrinkala namene vlade, ki je hotela sveto dokazati, da ima večino parlamenta na svoji strani. Predsednik ministrstva S. Protić, je sam moral ugotoviti, da so bili v otvoritveni seji štirje demokrati od trinajstih Jovanovića pogrešno zapisani za navzoče, ter da vsled tega ni bilo kvoruma. Ker je vlada razkrila vest, da hočejo demokrati preprečiti, da bi mogel S. Protić podati izjavo, se je opozicija vzdržala zahteve, da se v tej seji ugotovi kvorum. Na ta način je prišel Protić do besede. Naprej je polemiziral proti demokratom, nato pa je govoril o jadranskem in valutnem vprašanju. O prvem je dejal, da povzroča nam in zaveznikom mnogo težav.

Takoj v drugi sapi pa je zavezniške pobožal in rekel, da zaupa v njihovo pravičnost. Ministrski predsednik se je potem pečal z Albanijo in Belgarsko ter z veseljem omenil, da je naša država priznana tudi od rimskega papeža. Glede valute je Protić dejal, da je treba uredbo prejšnje vlade o Narodni banki predložiti začasemu narodnemu predstavništvu v naknadno odobrenje. Protičev program je napravil v vseh belgajskih političnih krogih slab utis. Kako ga bodo presojali v inozemstvu, o tem menda ni potreba govoriti. — Zal nam je, da imamo o tej seji samo to, manj pristransko poročilo. Objavljamo je, kakor smo je prejeli. — Ured.

Spalajković bi popuščal? BELGRAD, 8. V inozemstvu je zbudila vest, da je bil za namestnika zunanjega ministra SHS imenovan Spalajković, splošno pozornost. Politiški krogi sodijo, da je s tem imenovanjem stališče Trumbića znatno omajano, ker je nova vlada pripravljena na koncesije, na katere ne bi bil prejšnji kabinet nikoli pristal. Tudi ta vest diši precej po opoziciji. Ured.

Deželna vlada za Slovenijo. LJUBLJANA, 9. Belgarska vlada je imenovala za Slovenijo šest poverjenikov in sicer so imenovani: za notranje zadeve: prof. Bogumil Remec; za uk in bogoslužje: dr. Karel Verstovšek; za pravosodje: poslanec Josip Fon; za socialno skrb: dr. Andrej Gosar; za kmetijstvo: posestnik Jakob Jan; za javna dela: inž. Dušan Serneck. Ukaz o imenovanju se ni podpisal, ker je regent odsoten.

Manifestacije za republiko! BELGRAD, 8. (JDS) Rimski listi, ki so zadnje dni dospel senjak, z veseljem ugotavljajo, da se očitno pojavljajo na Hrvatskem strufe, ki se ne skladajo z dosedanjim obliko naše države, temveč ki goje odkrite simpatije za hrvatsko republiko, kar so zlasti dokazale manifestacije banu Laginji, ki je ta nastopil predsedniško mesto v hrvatski vladi. — Tako nevarno pa menda le ni, kakor si stvar predstavlja sedanja opozicija! Ured.

Regent odpotoval na odmor. BELGRAD, 9. Nj. Visočanstvo regent prestolonaslednik Aleksander je odpotoval v sredo ob 10 zvečer iz Topčidera z dvornim vlakom do Kruševca, od koder se je odpravil z avtomobilom v Vranjsko banjo, kjer ostane 15 do 20 dni na odmoru.

Wilson se ne uklone. LYON, 8. «Petit Parisien» potrjuje, da je v četrtki dospel na ameriško veleposlaništvo v Londonu Wilsonov odgovor. V istem se naglašalo, da vztraja predsednik Wilson na svojem naziranju glede ureditve jadranskega vprašanja in da na vsak način vzdrži načela, ki so služila za podlago načrta o rešitvi jadranskega vprašanja od 9. decembra lanskega leta.

Prihod jugoslovenskih novinarjev na Dunaj in v Prago.

LJUBLJANA, 7. Po daljši zamudi v Gradcu so dospel jugoslovenski novinarji 3. marca ob 12. jutraj na Dunaj. Na kolodvoru jih je pozdravil čehoslovski poslanik dr. Flider in jugoslovenski poslanik. Po kratkem odmoru so se odpravili novinarji proti Češki. Na češki meji jih je v Čmuntju pozdravila posebna delegacija čehoslovških novinarjev in odposlancev jugoslovenskega naselbine v Pragi. Z predstavljanjem se je iz Prage odpravil poseben odbor v Čmunt in sicer kot zastopniki društva čeških novinarjev časniki Hleček, Cervinka, Vavrinec, profesor dr. Daneš in inženir Pana. Na obeh naj postaja v Čmuntju je jugoslovenske goste pozdravil v imenu sindikata čeških novinarjev dnevnikov urednik Cervinka, ki je izrazil željo, naj bi bila posledica posvečevanja tesnejše zveze med Jugoslovencem in Čehoslovakom. V imenu Jugoslovenov je Krdimir Kovačič, ki je izjavil, da se v teh težkih trenutkih svetovnih dogodkov oklepaajo upi nove generacije združeneje Slovenstva, ki ravno kar stopa na svetovni oder ter bo svetu podaril duh nove kulture. — Na vsem potu so bili jugoslovenski gostje svečanostno pozdravljeni. V Mezimostih jih je pozdravil načelnik Sokola Tuma, na čigar nagovor je odgovoril urednik «Slov. Naroda» Rasto Pustoslavšek. V Tabornu je Jugoslovence pozdravil župan Šaba. Odgovoril mu je urednik Demetrovič. — Minister za narodno brambo Klofač se je pripeljal ob Benešova, da pozdravi goste. Na kolodvoru je bil postavljeno oddelke jugoslov. pp. št. 48. z godbo. Minister Klofač je pozdravil goste in v svojem nagovoru spomnil na čas, ko se je kot urednik udeležil časnikaškega kongresa na slovenskem jugu. Za pozdrav se je zahvalil jugoslovenski politik Branislav Nušić. V imenu mesta Benešova je jugoslovenske novinarje pozdravil župan Barton Navzoče vojake je pozdravil kapetan Starič; zahvalil se mu je major Pavlik. — Ob 16. je vlak dospel v Prago. Ob zvečer jugoslovenski in češki himni so Jugoslovence spremlili v kolodvorski salon, kjer so se zbrali ministri Stanek, Hrbman in Houdek, jugoslovenski poslanik Hribar, podpredsednik narodne skupščine Dula, župan mesta Praga dr. Baxa, načelnik češko sokolske zveze dr. Scheiner, nadalje zastopniki ministrstva za zunanje in za notranje posle, češka akademija znanosti in umetnosti, češkega učiteljskega, češke znanostne družbe, člani sindikata čeških novinarjev dnevnih listov ter člani jugoslovenskega akademikega društva «Jugoslavija». Župan dr. Baxa je pozdravil goste ter naglašal: Vsi občutimo, da so jugoslovenski bratje najbližji ne samo našim srcem, marveč tudi našim interesom. Društvena in interesna zveza obeh bratstev narodov je najtrdnjša zveza za bodočnost. V imenu čehoslovške narodne skupščine je pozdravil podpredsednik Dula, v imenu vlade pa minister Stanek. Za pozdrave se je zahvalil v imenu jugoslovenskih novinarjev pisatelj in urednik zagrebškega «Obzora» Milan Marjanović, ki je izjavil: Tudi nas združuje in vodi ista ideja kot brate Čehi. Naša svoboda je samo prvi korak k udeležitvi se večjih misli socialne pravice, napredka, civilizacije, kulture in človečnosti. — Jugoslovenski časniki so na to korakali ob gostem spajurju Sokolov pred kolodvor, kjer jih je čakala dolga vrsta avtomobilov. Ob navdušenem vzklikanju »živeli! in na zdar!« so se gostje odpravili v hotel «Zlata Husa», na vsem potu prisrčno pozdravljeni.

Jugoslovenski novinarji pri Masaryku.

PRAGA, 8. Jugoslovenske časnikarje je v četrtki opoldne sprejel predsednik čehoslo-

vaske republike Masaryk v svoji pisarni. Pred predsednika jim je privedel ceremonijalni mojster dr. Gmih. Predsednik Masaryk je bil pri svojem vstopu pozdravljen z velikim navdušenjem, z »živjo« in »slava« klici, nakar je jugoslovenski poslanik Iv. Hribar predstavil predsedniku jugoslovenske časnikarje. Nato je povzel besedo urednik «Obnove» in «Savremeniaka» Milan Marjanović. Predsednik Masaryk je nato odgovoril v daljšem govoru. Poslanik Ivan Hribar je nato predstavnik Masaryku predstavil posamezne časnikarje, nakar se je med predsednikom in poslanikom Hribarjem razvil razgovor o jugoslovenskih razmerah. Predsednik Masaryk je govoril tudi z nekaterimi jugoslovenskimi časnikarji, zlasti z Marjanovićem, s katerim je znan še iz časa pred vojno in s katerim je tudi skupno delal v inozemstvu. V nadaljnjem razgovoru je sporočil predsednik, da je ravnokar podpisal čehoslovsko ustavo. Predsednik je pri tem poudarjal, da se more čehoslovška republika ponasati, da je po vsej meri novonastala država, ki izgrajda svojo ustavo. Prijeto je presenetil tudi goste, ko jim je sporočil, da je ravnokar pred njihovim prihodom sprejel brzojavko predsednika Zedinjenih držav Wilsona. Poslanik Hribar je pripomnil pri tem sporočilu, da sta predsednik Wilson in predsednik Masaryk najbližja prijatelja in varuha jugoslovenskega naroda. Predsednik je govoril nato tudi s četlo belgajskega presbiterja Starčevićem, ki je predsedniku osebno sporočil čestitke bivšega petrograjskega poslanika in sedanjega ministra za zunanje stvari dr. Miroslava Spalajkovića. Po avdijenci, ki je trajala nad pol ure, so jugoslovenski gosti posetili gđ. dr. Alice Masarykovo na njeno povabilo. Gđ. Masarykova se je zanimala za vprašanja socialnega skrbstva in ženskega gibanja v Jugoslaviji, pri čemer ji je dal poslanik Hribar potrebna pojasnila. Gđ. Masarykova se je zelo mnogo in ljubeznivo razgovarjala z urednico Adelo Milčinovičevico in urednico Čihlarjevo iz Sarajeva. Gđ. Masarykova je pozivala jugoslovenske žene k skupnemu delu na polju humanitarne, socialnega skrbstva in ženskega gibanja.

Zborovalna in koalicijska svoboda.

LJUBLJANA, 8. V namen, da vzpostavi red in uveljavi zakon, opozarja vlada na določbe zakona o zborovalni svobodi. Po tem zakonu se kaznuje z zapornim od enega tedna do šestih mesecev, vsakdo, ki namenoma omogoča sam ali v družbi volilne shode, podružnični zakon ali pod zakon o shodih spadajoča zborovanja o javnih zadevah s tem, da prepreči upravičenim osebam dostop k zborovanju ali da neupravičeno na shod pridre ali odvira od zborovanja navzočne ali za vodstvo in red poklicane osebe, če se s silo upira odredbam, ki imajo namen, da se vzdrži red. — Ako se kdo vedoma neupravičeno vdeležuje takega zborovanja, akoravno je to namenjeno le volicem ali točno označenim skupini volilcev ali drugemu članom ali volilnim gostom ter se kljub opominu za vodstvo in red poklicanih oseb ne odstopi, tega kaznuje okrajno politično ali policijsko oblastvo z globo od 10 do 4000 K. — Istotako se opozarja javnost na zakon o koalicijski. Po tem zakonu so popolnoma neveljavni dogovori delodajalcev v namenu, da se s prenehanjem obrata ali odpustov delavcev letem deniza međa ali na naložbo sploh manj ugodni delavni pogoji. Neveljavni so tudi dogovori delodajalcev, ki hočejo s skupnim prenehanjem dela izsiliti od delodajalcev višjo mezo ali sploh bolj ugodne delovne pogoje. Kdor bi delodajalcem ali delojemalcem s silo ali s strahovanjem zabranil ali skušal zabraniti, da dajejo dela, oziroma da grede na delo, tega kaznuje sodišče z zapornim od osemih dni do treh mesecev. — Poverništvo za notranje zadeve je naročilo vsem političnim oblastim, da postopajo v zmislu navedenih predpisov. Občinstvo se o tem ponovno obvešča, da se izogne nelegalnim posledicam, da vzdrži javni red in mir in da tako pomaga pri delu za vzpostavitev normalnih razmer.

Prihod ujetnikov iz Italije.

SPLIT, 8. Kakor javljajo iz Dubrovnika, je italijanska vojna ladja pripeljala 2200 naših rojakov iz italijanskega ujetništva.

Komisija za kinematografske filme.

SPLIT, 8. Oblasti v Splitu bodo sestavile posebno komisijo za nadziranje kinematografskih filmov.

Iz čehoslovaške.

Ob Masarykovi 70letnici.

PRAGA, 9. Predsednik Masaryk je prejel od predsednika Zedinjenih držav Wilsona nastopno brzojavko: Nj. ekselenci dr. Tomi Masaryku, predsedniku čehoslovaške republike v Pragi. Sprejmite moje najiskrenejše čestitke k Vašemu rojstnemu dnevu. Obenem čestitim čehoslovskemu narodu k njegovi srečni usodi, ki je položila vodstvo njegovih zadev v roke močnega, čigar velika toleranca in najstrožje pravno postopanje z manjšinami v veliki meri prispevata k izgraditvi čehoslovaške v močno državo. Wilson.

Čehoslovaška ustava.

PRAGA, 10. Ustava, ki jo je predsednik Masaryk v četrtki podpisal, je bila v soboto objavljena v uradnem listu. Čehoslovaški tiskovni urad izjavlja, da so vse vesti nemškega časopisa o čehoslovaški ustavi popolnoma neutemeljene.

Za federativno čehoslovaško.

PRAGA, 8. Nemški listi priobčujejo članek «Slovaček», ki zahteva federativni sistem in sicer v taki obliki, da bi se Češka, Moravska in Slovaška s karpatsko Rusijo v skupni državi kot enakopravne enote same upravljale, pri tem pa imele skupne gotove posle, tako narodno brambo, zunanjo politiko in finančno gospodarstvo.

Demonstracije proti Nemcem v Brnu.

DUNAJ, 8. Listi javljajo iz Brna, da je prišlo tamkaj do novih izredov proti Nemcem pred Nemsko hišo. Govoriti je hotel dr. Ledgeman, a so mu prepovedali. Navzile prepovedi se je zbrala pred hišo množica Čehov in pretepla par Nemcev. Končno sta vojaštvo in policija razgnala množico.

Iz Belgarske.

Tendencijsne vesti o Belgarski.

SOFIJA, 6. (S.) Neko uradno poročilo odločno zanika tendencijsne vesti, ki jih raz-

širja inozemsko časopisje, glede zbiranja komitaskih čet na Bolgarskem z namenom vpadu na grško ozemlje, da se prepreči morebitna priklopitev Tracije Grčiji. Bolgarski narod in vlada — pravi poročilo — čaka rešitve trškega vprašanja in nista v zvezi s komitaskimi četami, ki medtem ne obstojajo, temveč zaupata razsodnosti velevalsti, katerim sta poverila usodo one dežele; Bolgari so prepričani, da velevalsti nikakor ne dovolje rešitve, ki bi bila pogubonosa za bolgarski narod in njegov gospodarski razvoj.

IZ RUSIJE.

General Semenov zbežal v Mandžurijo. VLADIVOSTOK, 8. (S.) Kitajski poveljnik je sporočil »zemstvu«, da Kitajci nameravajo prevzeti nadzorstvo nad železnico vzhodno od Nikolajevske, ki je bil zaseden po revolucionarjih. General Semenov je bil zbežal v Mandžurijo.

Ukrajinski socialisti zahtevajo priznanje lastne republike.

DUNAJ, 9. Ukrajinski tiskovni urad javlja: V Varšavi se je od 23. do 26. februarja vršila konferenca ukrajinske socialno-demokratske stranke, ki zahteva od socialno-demokratske sovjetske republike priznanje popolne samostojnosti ukrajinske ljudske republike, odstranitev rdečih čet iz Ukrajine in odpolice sovjetske vlade, nadalje tudi priznanje sedanje demokratske vlade kot provizorične vlade ukrajinske sovjetske republike. Konferenca je izjavila, da ima iskreno voljo, končati vojno s sovjetsko Rusijo in vzpostaviti trajen mir v Vzhodni Evropi.

Mirovna konferenca.

Vrhovni gospodarski svet.

PARIZ, 8. (S.) Zavezniški so odobrili besedilo načrta, ki določa delokrog vrhovnega gospodarskega sveta, in izpremembe, ki jih je smatrala francoska vlada za potrebne. Besedilo ima obliko spomenice, ki naj bi bila podlaga za delovanja komisije za odškodnino na prihodnji mednarodni konferenci. Znano je, da se tičejo zahtevane izpremembe med drugim teh le točk: 1. da se dovoli prednost pri obnavljanju osvobojenim krajem pred sovražnimi državami; 2. da se dovoli komisiji za odškodnino štirimesečno podaljšanje roka, računano od dne podpisa mirovne pogodbe, roka, ki je bil dovoljen Nemčiji v svrhu določitve odškodnine, katero bo morala plačati; kar pa se končno tiče gospodarskega mira z Rusijo, bo morala imeti Zveza narodov javno sejo 12. ali 13. t. m. ob priliki sestanka izvrševalnega zveznega odbora, ki bo določil komisijo, katere odide v Rusijo, da se informira o tamošnjih razmerah.

Nizozemska vstopi v Zvezo narodov.

HAAG, 7. (S.) Nizozemska zbornica je odobrila resolucijo, predloženo od vseh političnih strank, s katero se predlaga, da naj Nizozemska vstopi v Zvezo narodov.

Japonska se pridružuje politiki Američanov.

WASHINGTON, 9. Iz mesta Honolulu poročajo: Kakor javljajo kabelske depeše iz Tokija, je japonska vlada sklenila, da se bo pridružila politiki Zedinjenih držav ter opustila vsakršne vojaške ekspedicije v Sibiriji. Japonska je zelo vznemirjena zaradi razširjanja boljševizma ter želi ustanoviti med seboj in sovjetsko Rusijo vmesno državo.

Besarabija se prizna Rumunski brez glasovanja.

PARIZ, 9. Kakor javlja «Eclair» iz Londona, je konferenca ministrskih predsednikov brez sklenila, priznati Besarabijo Rumunski brez ljudskega glasovanja.

Angleži zasedli Carigrad.

LONDON, 8. Odpor dela angleškega javnega mnenja proti sklepu vrhovnega sveta, da pusti Turčiji teritorialno celostnost in glavno mesto Carigrad, je brzkone dosegel zaželjeni uspeh: Brzojavke iz Carigrada javljajo, da so angleške čete zasedle Carigrad. Istočasno se javlja, da bodo sodelovale pri zasedbi tudi francoske in italijanske čete. Ta novi zavezniški korak je baje povzročil med Turki veličansko ogorčenje, ker se smatra, da ne gre samo za prisilne ukrepe proti turškim grozdejem v Armeniji in ponovnim kršitvam premirnih določb s strani turške vlade, temveč za povsem drugačne politične namene, posebno ker je število zasedbenih čet ogromno; računsa se na nad 60.000 mož.

Takoj se smatra, da pomenja ta nenadna izprememba Lloyd Georgovega stališča nasproti carigradskemu vprašanju ne samo popustitev lordu Curzonu, temveč tudi Wilsonu, ki je odločno proti temu, da se pusti sultan v Carigradu in predlaga, naj se ustanovi carigradjska mednarodna država s Tracijo, Drinopoljem, Dedeagadem, ki naj bi pripadalo Zvezi narodov. Tako je vrhovni svet brzkone zopet enkrat sklepal — zastoj.

Zavezniška nota Turčiji.

LONDON, 6. (S.) Zakasnelo. Zavezniški so poslali danes Turčiji odločno noto, kateri bodo sledili, če bo trdno odločni ukrepi. Veliki Britaniji ne bo brzkone treba pošiljati čet iz Anglije, ker ima dovolj vojaštva blizu Turčije.

Madžarski komunisti v Steinhofu.

DUNAJ, 8. (S.) Listi pišejo, da so Belo Khuna odvedli iz bolnišnice v Stockerau v sanatorij v Steinhofu.

DUNAJ, 9. (S.) Zaradi poizkusa ugrabitve Bele Khuna iz bolnišnice v Stockerau je policija aretirala avstrijske rezervnega časnika Provesta in madžarskega barona Lipaya, kateri je poizkušal uti na poti v zapor, kar pa se mu ni posrečilo. Iščo se madžarski poročnik Döntmiklos, ki je tudi zapleten v celo stvarjo. Bivši madžarski ljudski komisar Peneny in dr. Bettelheim, ki sta bila do večer v neki dunajski bolnišnici, sta bila premeščena v sanatorij Steinhof.

Rusiji in Nemčiji se mora pomagati.

BEROLIN, 8. «Deutsche Allgemeine Zeitung» javlja iz Curila: Francoski in italijanski listi prinašajo kot politično senzacijsko vest o znanem posloju za Nemčijo. Poročila italijanskih listov govore, kakor da je to že izvršeno dejstvo. Nasproti poročila iz francoskih virov

niso tako pozitivna. Položaj je po vseh teh vesteh presojaati tako, da se zavezniški sicer načeloma strinjajo v tem, da se mora Rusiji in Nemčiji pomagati, da pa se glede praktične izvedbe tega načela med Lloyd Georgem in Nittijem na eni strani in med francosko delegacijo na drugi strani še ni mogel doseči sporazum.

Turška vlada odstopila.

CARIGRAD, 8. (S.) Kabinet je podal ostavko. Generalu Sali paši, ministru za mornarico, je bila poverjena sestava novega kabineta.

CARIGRAD, 9. (S.) Vzroki demisijske kabineta se pripisujejo prilikski zavezniških poverjenikov, ki zahtevajo razpušitev nacionalističnih čet, ter zahtevam zbornice, ki zahteva, da naj Turčija ohrani popolno prostost delovanja.

Wilsonovo pismo senatorju Hiltcocku.

WASHINGTON, 8. (S.) Wilson je pisal senatorju Hiltcocku pismo, v katerem mu ponovno zagotavlja, da se prvotni nameni priprave, ki bi razveljavili tozadevne členove mirovne pogodbe, Wilsonu pripisujejo, da je č. 10. sed. poročajoče se demokracije proti sliam imperalizma in rešitve. Amerika bi morala — pravi Wilson — resno vstopiti v Zvezo narodov ali se dobiti množični. Opozorjenost Zedinjenih držav je sedaj vzgurna. Če bi imel priljubljeno — zahtevajo Wilson — in prosti usse, katerim je to v delavnosti, da preuslijo o stvari bolj s stališča, da se naredi, kar je mogoče za človečanstvo, nego s stališča lastnih državnih interesov.

Italijanski senat sklican na dan 22. marca.

RIM, 9. (S.) Danes se je sestel svet senato-vega predsedništva k seji, katere se je udeležil Tittoni. Sklenilo se je sklicati senat na dan 22. marca.

Naše učiteljsstvo.

Če je dobra sola prvi in glavni predpogoj

blagostanja vsakega naroda, je dobro učiteljsstvo brezdomno kamen-vojenik, na katerem sloni vsa stavba tega predpogaja. — Proredili se naši učiteljski redovi... Ratom podlegnu mnogo velena granica in učiteljskom stablu; drugi se razkrkali kojekuda trazeči domovinu, a tretji delom zavladala tekoni rata u duši nčakva teskobna, mučna travica. Tako očrtava v pravkar izšli prvi številci «Učiteljskega lista», glasila «Zveze jugoslovenskih učiteljskih društev» v Trstu, katrski Hrvat sedanje stanje učiteljsva v Istri, kar pa velja prav tako tudi za vse ostalo zasedeno ozemlje.

Da, razredile so se vrste našega učiteljsva. Marsikoga je vzele vojna, da niti ne vemo, kaj leže njegove kosti; mnogo se jih je razbežalo, da si poiščejo domovino, kakor pravi dopisnik učiteljskega glasila, k čemur pa bi bilo dostaviti za marsikoga, seveda, listih, ki jih nihče ni preganjal: da se odtegnajo težkemu delu v težkih razmerah in si kar najhitreje, da jih kdo ne prehitil, poiščejo boljši mest v boljših krajih; marsikomu pa so hudi časi, ki so prišli nad naše kraje, nad naše ljudstvo, kakor težka mora legti na dušo. Dalj trči se ne vračajo; ubežnikov, ki so pobegnili brez potrebe, si ne želimo več nazaj; preganjance bi sprejeli z odprtimi rokami; toda kaj bi nam koristila njihova zrela? Ali nam res ostaja potem le še oni tretji del, ki se mu je vlegla na dušo težka mora, ki mu ne dopušča zavestnega, smotrnega, uspešnega dela?

Nel.

Zopet citamo v «Učiteljskem listu», v uvodu k poročilu o ustanovni skupščini «Zveze jugoslovenskih učiteljskih društev», a tu čita-mo besede, ki nam dajejo poročilo, da je v našem učiteljsstvu dovolj krepke volje in tudi dovolj samozavestne moči, da ne bo samo amaj-govalo svoje vzvišene, a težke naloge, temveč da jo bo zmagovalo z vso listo vneto, ki zagotavlja uspeh.



